

да ходя, да та приказвам
каква си страшна войвода!

Какъв е краят на Дамян войвода, не е известно. Но чрез своите подвизи продължава да живее в съзнанието на народа като смел хайдутин-закрилник.

ХРИСТО ВОЙВОДА

В героиката на България има едно име, един герой, за когото твърде малко е достигнало до нас — Христо войвода.

Христо войвода е роден около 1740 г. в Сливен. Още от малък изпитва гнета и ужаса на робството. Възпитан в любов към своя народ и свободата и омраза към потисника, той напуска към 1760 г. семейството си и поема пътя на въоръжена борба срещу турските паши и бейове. Събира дружина и действа с нея отначало в Сакар планина. Скоро чифликчи и бейове, които измъчват българското население, не смеят да закъснеят по пътищата от Одрин до Сливен и Бургас. Турците изпращат много потери по следите му, но нищо не помага. Смелият войвода продължава да бъде закрила на българите от Ямболско, Елховско, Одринско, Лозенградско, Свиленградско. Най-много Христо войвода се сражава срещу кърджалиите. Много кърсердари и билюкбашии са изпитали ударите на неговата дружина.

Вярата за освобождение на България с помощта на братския руски народ била жива. На това се надява и Христо войвода, особено по време на Руско-турската война — 1806—1812 г. Той се опитва да повдигне духа на народа от този край и неговата вяра в близкото освобождение.

През 1812 г. бива сключен Букурещкият договор за мир между Русия и Турция. Разочарован от развитието на събитията, изгубил вяра в близкото освобождение, Христо войвода разпуска дружината си, а сам основава Вакъфския (Устремски) манастир „Св. Троица“ и приема монашеското име Хрисант.

През 1813 г. застарелият сливенски войвода умира в манастира. Неговите подвизи обаче, запазени в народния